روزنامه اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی

همشهری

سه‌شنبه ۲۷ دی ۱۴۰۱ ■ سال سی‌ویکم ■ شماره ۸۶۹۲

تولید؛ دانش بنیان، اشتغال آفرین

■ حضرت امیر المؤمنین علی ع:
هان!
میان حق و باطل جز ۴ انگشت فاصله نیست.

■ اذان ظهر: ۱۲:۱۴ ■ غروب آفتاب: ۱۷:۱۶
■ اذان مغرب: ۱۷:۳۶ ■ نیمه شب شرعی: ۲۳:۳۰
■ اذان صبح فردا: ۵:۴۵ ■ طلوع آفتاب فردا: ۷:۱۳

صفحه آخر

نشان عهد و وفا نیست در تبسم گل
بنال بلبل بی‌دل که جای فریادست
حافظ

■ صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
■ سردبیر: دانیال معمار

■ پذیرش آگهی: ■ تلفن: ۸۴۳۲۱۰۰۰

■ توزیع و اشتراک: موسسه نشرگستر امروز نوین ■ تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰

■ چاپ: همشهری ■ تلفن: ۴۸۰۷۵۰۰۰

■ دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر (عج)، کوچه شهید سیدکمال قریشی، شماره ۱۴
■ کدپستی ۴۵۹۵۶-۱۹۶۶۶ ■ تهران، صندوق پستی ۱۹۳۹۵/۵۴۴۶
■ تلفن: ۲۳۰۲۳۰۰۰، نمابر: ۲۲۰۴۶۰۶۷

■ همشهری: www.hamshahrionline.ir
■ سایت روزنامه: newspaper.hamshahrionline.ir

زندگی گرم در دمای منفی ۵۰ درجه

جواد نصرتی

سرما این روزها ساکنان بسیاری از کشورهای آسیای میانه را به زحمت انداخته اما آنچه را که ما آن را سرمای بی‌سابقه و ویرانگر می‌دانیم، برای حدود یک میلیون نفر ساکن یک شهر یخ‌زده در سیبری، دمای معتدل به‌شمار می‌رود.

شهر یاکوتسک در منطقه سیبری شرقی در روسیه که گفته می‌شود یکی از سردترین نقاط زمین است، زمستانی را تجربه می‌کند که تصورش از ذهن گرمادوست ما خارج است؛ دمای هوا در این شهر، به منفی ۵۰ درجه رسیده است و حتی در استانداردهای روسیه و دیگر مناطق شهری در سیبری، این شهر زمستان سردی را تجربه می‌کند. معمولا ژانویه سردترین ماه در یاکوتسک است و مردم، بیشتر مراقب خود هستند. امسال اما شرایط در این شهر که ۵ هزار کیلومتر با مسکو فاصله دارد کمی سخت‌تر بوده و افت دما هوای، برای آنها هم آزاردهنده شده است؛ با این حال، زندگی مردم ادامه دارد و به گفته خودشان، مجبورند تا آنجا که می‌توانند خودشان را با شرایط تطبیق بدهند. آناستانزیا گروزدوا، یک شهروند در این باره به رویترز گفته است: «نمی‌توانیم با آب و هوا بجنگیم. یا باید خودمان را تطبیق بدهیم و متناسب با هوا لباس بپوشیم یا این که یخ بزنیم.»

روش تطبیقی مردم هم، پوشیدن لباس گرم، تا جای ممکن است. خانم گروزدوا علاوه بر چند ژاکت و شلوار و کاپشن گرم، دو روسری پشمی، چند جفت دستکش و چند کلاه و شال گردن به تن کرده است تا بتواند در این هوا بیرون بیاید و خرید کند. مساله البته فقط لباس گرم نیست. همانطور که تصور ذهنی ما از این هوا می‌تواند باعث یخ زدن مان باشد، آمادگی ذهنی ساکنان این شهر هم می‌تواند باعث گرم شدن آنها شود. آنها با پوشیدن لباس‌های گرم، نه تنها بدنشان که ذهنشان را گرم می‌کنند و با این ذهنیت بیرون می‌روند که برای کار و زندگی روزمره در این هوا آماده‌اند و همین باعث می‌شود که حس کنند بدنشان گرم است.

این هوا برای برخی کسب و کارها البته مناسب است؛ درست مثل ماهی‌فروشی خانم نورگوسون استاروستینا که در یک بازار روباز محلی قرار دارد. او در بیشتر سال، اصلا نمی‌داند هزینه برق چقدر می‌شود چون اصلا نیازی به یخچال برای نگهداری ماهی‌هایش ندارد. پیشنهاد او برای گرم شدن هم، مثل دیگر ساکنان شهر است: «تا می‌شود باید لباس پوشید. چندین و چند لایه، درست مثل کلم.»

این شهر که دمای زیر صفر نزدیک به منفی ۴۰ درجه در آن عادی به شمار می‌رود، در سال‌های اخیر شرایط اقلیمی متفاوتی را تجربه کرده و در سال ۲۰۱۸ دمای هوا چنان در آن افت کرد که مردم می‌گفتند مژه‌هایشان منجمد می‌شود. در تابستان‌های اخیر هم آتش‌سوزی‌ها در جنگل‌های اطراف آن، باعث نگرانی کارشناسان اقلیمی شده است.

گرینویچ

مراقبت از مزرعه با ارتش اردک‌ها

معضل همیشگی و تاریخی کشاورزان، آفات و حشرات و جانورانی هستند که محصول را می‌خورند و طی ده‌ها هزار سال کشاورزی، یک مشکل همیشگی بشر، مقابله با این مسئله بوده. استفاده از انواع سم روشی است که مدت‌هاست توسط انسان استفاده می‌شود اما این روش، معایبی دارد و به محصول آسیب وارد می‌کند. حالا در آفریقای جنوبی، یک باغدار، از روشی جالب و البته کاربردی استفاده می‌کند تا محصول انگور خود را از شر آفات نگه دارد؛ ارتش اردک‌ها. این باغ انگور، از حدود ۵۰۰ اردک سفید و سیاه و قهوه‌ای به‌عنوان گشت آفات استفاده می‌کند و آنها با خوردن انواع حشرات و به‌خصوص حلزون‌ها، محصولات این مزرعه‌دار را نجات می‌دهند. مدیر این مزرعه، گفته که کارگران، به این اردک‌ها، سربازان تاکستان می‌گویند. این مزرعه به‌صورت مشخص از یک نوع اردک موسوم به اردک هندی استفاده می‌کند که گردن کشیده و بدن لاغری دارد و به راحتی می‌توانند حلزون‌ها را بین برگ‌ها پیدا کند و بخورد.

مهربانی؛ داروی افسردگی

همه ما بارها شنیده‌ایم افرادی که اضطراب دارند و یا افسرده هستند، درصورت دیدن مهربانی، آرام می‌گیرند. این روش درمانی عوام، حالا از پشتیبانی علمی هم برخوردار شده و نتایج یک تحقیق در دانشگاه اوهایو مشخص کرده که افراد مضطرب و افسرده، واقعا از مهربانی بهره می‌برند و حالشان بهتر می‌شود. دانشگاه ایالتی اوهایو تحقیقی در این‌باره کرده که نتایج آن در یک ژورنال علمی منتشر شده است. آنها چند گروه تحقیقی را به‌صورت کنترل شده در مجاورت رفتارهای مهربانانه قرار داده‌اند و کشف کرده‌اند که افراد، به‌خصوص آنهایی که مشکلات اضطراب و افسردگی دارند، از این مدل رفتار سود می‌برند و نشانه‌های بهبود از خود نشان می‌دهند. برخی از این رفتارهای مهربانانه، پختن شیرینی برای دوستان، رساندن دوستان به جایی که می‌خواهند بروند، گذاشتن یادداشت‌های سرشار از ابراز علاقه برای اعضای خانواده و مواردی مثل این بوده‌اند.

طفل شیرین در پرواز رویایی

حضور بچه‌ها در پرواز، می‌تواند کابوسی ابدی برای تمام سرنشینان هواپیما، از جمله والدین خود آن کودک یا کودکان باشد. طفل‌های معصوم از آن فضای تنگ و بسته که حتی آدم بزرگ‌ها را هم خسته می‌کند کلافه می‌شوند و به نخستین سلاحشان، یعنی گریه‌های بی‌امان پناه می‌برند. کودک‌های چند ساله هم با سر و صدا و غر زدن همه را عاصی می‌کنند. اما همه اینها را فراموش کنید. حضور یک کودک مهربان در یک پرواز، توجه میلیون‌ها نفر را در شبکه‌های اجتماعی به‌خود جلب کرده و این کودک را، به قهرمان دنیای مهربانی تبدیل کرده است. این ویدئو را یکی از سرنشینان این پرواز در آمریکا منتشر کرده و حالا چندین میلیون بار در سراسر دنیا دیده شده و افراد زیادی به مهربانی شیرین این کودک، واکنش نشان داده‌اند. این کودک، بعد از ورود به هواپیما، به سراغ تک تک صندلی‌ها می‌رود و با تک تک مسافران دست می‌دهد و احوال آنها را جویا می‌شود و با آنها خوش و بش می‌کند. این رفتار شیرین و دوست‌داشتنی این کودک، قلب کاربران فضای مجازی را تسخیر کرده و خیلی از آنها، در کامنت‌های این پست در توییتر، به قول خودمان، قربان صدقه این طفل شیرین رفته‌اند.

شهر خوب

به احترام استاد معمار

فاطمه عباسی

در بین شلوغی و ترافیک شهر تهران، در انتهای یکی از کوچه‌های مرکز شهر، خانه‌ای زیبا بنا شده که صاحب آن معمار بسیاری از آثار معماری تاریخ کشور ایران است و از بزرگ‌ترین معمارهای تاریخ ایران محسوب می‌شود. حسین لرزاده معمار و هنرمند مشهور ایرانی ازجمله آخرین نسل استادکاران چیره دست و هنرمند بود که ضمن آشنایی با فنون و اجزای گوناگون هنرهای سنتی معماری اسلامی و ایرانی به خلق آثاری ماندگار در دوران جدید ایران پرداخت. استاد لرزاده را پدر معماری ایران نامیده‌اند و خانه به جا مانده از او نیز یکی از بناهای بسیار با ارزش تهران است. خانه موزه معمار لرزاده در خیابان شریعتی تهران در محاصره ساختمان‌های مرتفع و جدیدتر واقع شده و قرار است این خانه با عنوان «خانه معمار» به اتاق فکری برای ترویج معماری ایرانی، اسلامی و نجات شهر از ناهنجاری‌های معماری و شهرسازی تبدیل شود. منظور از خانه معمار، مکانی برای شناسایی و تقویت معماری، مطالعه شاخص‌های توسعه با تأکید بر جایگاه معماری در جامعه، ایجاد انگیزه مناسب برای بروز خلاقیت‌ها و نمونه‌سازی آثار معماری و شناخت هویت ملی در معماری است. بر همین اساس شهرداری تهران موظف شده است این بنا را برای بهره‌برداری با کاربری فضای نمایشگاهی، موزه و کتابخانه معماری (ترجیحاً آثار معماری ایرانی، اسلامی استاد لرزاده) تجهیز کند.

این خانه موزه به‌دست استاد لرزاده در دهه ۳۰ در ۳ طبقه طراحی و ساخته شده است. قدمت این بنا به حدود ۶۰ سال پیش بازمی‌گردد و داخل بنا پر از پنجره‌های زیبا با شیشه‌های رنگی است. پنجره‌های گرد و مستطیل ارسی نیز در طبقه‌های مختلف خانه یکی دیگر از زیبایی‌های معماری ایرانی این خانه است. در تالار طبقه دوم خانه استاد لرزاده که البته در بازسازی خانه با عنوان تالار بنا نامگذاری شده است شاهد مجموعه نقشه‌ها، اسناد و طراحی‌های استاد لرزاده خواهید بود که به معرفی اسناد مسجد سپهسالار پرداخته شده است. زیرزمین خانه نیز تالار کودک و معماری توسط تیم موزه عروسک‌های تهران ایجاد شده است تا با کمک بازی و سرگرمی کودکان با موضوع معماری بیشتر آشنا شوند. حالا این خانه زیبا قرار است مرکزی باشد برای ساختن ساختمان‌هایی از این دست که بیشتر با فرهنگ ایرانی و اسلامی ما همخوانی دارد.

شهروند خوب

بازاری هایی که از زباله خوش‌شان نمی آید

زهرا کریمی

این صحنه که کف بازار بزرگ تلنبار از زباله است، برای کسی موضوع جدید و عجیبی نیست و اتفاقا برعکس این صحنه ممکن است جلب توجه کند که آفتاب از کدام طرف درآمده است. همین صحنه نچسب و تکراری، دغدغه تعدادی از غرفه‌دارها و حجره‌دارهای بازار شده که چطور می‌توانند فرهنگ نریختن و نذاشتن زباله مقابل مغازه‌های بازار را ترویج بدهند.

به‌هر حال خواسته زیادی نیست که دلشان بخواهد تا آخر وقت یک روز کاری مقابل در حجره‌شان تلی از زباله نبینند. همین اندک خواسته آنها باعث شد، بعضی از جوان‌ترها با کمک حاج‌کاظم روزهای خاص هفته دستکش پلاستیکی و جلیقه برزنتی سبز یا نارنجی بپوشند و با کیسه‌های سبزرنگ مخصوص سطل زباله از سر راسته بازار بزرگ تا انتها را پیاده بروند و همه جور زباله را جمع کنند. حاج کاظم که بانی این حال خوب در شهراست با این حرکت نمادین می‌خواهد با مشتریان مغازه‌دارهای بازار و صاحبان حجره و مغازه این پیام را بدهد که اگر همه دست به دست هم بدهیم می‌توانیم یک زباله حتی کوچک هم دیگر زیر پاهایمان نبینیم.

چه بسا که در این چند سال تا حدودی موفق به ترویج این فرهنگ هم شده و این راسته به نسبت سایر راسته‌های دیگر بازار رخ دیگری به لحاظ مرتبی و تمیزی به خود گرفته و تک و توک بعضی از مغازه‌داران و فروشگاه‌داران سطل‌های پلاستیکی را کنار دیوار گذاشته‌اند تا شاید سهمی کوچک در تمیزی بازار ایفا کرده باشند.

آخر مصور

یک حس خوب چهار فصل...
مجید صالحی

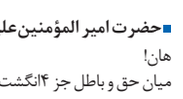

زن، زندگی، اختصاصی

چند سال پیش مدیران شهری پایتخت تصمیم گرفتند چند بوستان در تهران را به بانوان اختصاص بدهند. طرح خوبی که اجرایی شد و مورد استقبال بانوان هم قرار گرفت. البته تعداد این پارک‌ها در شهر کم است اما به لطف شهرداری قرار است بوستان‌های بیشتری به بانوان اختصاص پیدا کند. به تازگی هم بزرگ‌ترین بوستان بانوان در غرب تهران با حضور مدیران ارشد شهری پایتخت کلنگ‌زنی شده و به‌زودی هم آماده‌سازی می‌شود. شهرداری منطقه ۲۱ هم درباره ویژگی‌های این بوستان گفته: بوستان جنگلی ۵,۵هکتاری انرژی در شهرک استقلال واقع در ناحیه ۲ و در مجاورت بزرگراه آزادگان به بوستان بانوان منطقه ۲۱ تبدیل خواهد شد. این بوستان با دیوارهای بلندی به ارتفاع ۳,۵متر محصور می‌شود و دورتادور بوستان مسیر سلامت و پیاده‌روی ایجاد خواهد شد. ساختمان اداری مجموعه نیز در ۲طبقه و استخر روبسته نیز در طبقه همکف تعبیه شده و همچنین استخر روباز این مجموعه نیز به ابعاد ۲۵×۱۲,۵متر جانمایی شده است. اتاق ویژه مادر و کودک، سرویس‌های بهداشتی متعدد و آلاچیق‌هایی هم به‌منظور گذران اوقات فراغت در مجموعه بوستان برای رفاه حال بانوان و دختران شهروند ساکن در این منطقه درنظر گرفته شده که در آینده نزدیک ساخته می‌شود.

کپی نداریم

در ذهن همه ما به‌صورت پیش فرض این موضوع حک شده که برای انجام کار اداری یا بانکی، اول چند کپی از مدارکمان تهیه کنیم. دلیلش هم درخواست کپی مدارک هویتی ما در بانک‌ها یا دستگاه‌های اجرایی است که از قدیم باب بوده و هنوز هم خیلی از مراکز با این روش کار می‌کنند. بعضی نهادها هم به جای کپی، کمی پیشرفته‌تر عمل می‌کنند و عکس مدارک را درخواست می‌کنند. حالا رئیس سازمان ثبت احوال کشور خیال همه‌مان را راحت کرده و گفته که دریافت هرگونه کپی مدارک هویتی توسط دستگاه‌های اجرایی و بانک‌ها تخلف و غیرقانونی است و هیچ دستگاهی حق ندارد که تصویر مدارک افراد را دریافت کند، چراکه سازمان ثبت احوال همه نیازمندی‌های دستگاه‌های گوناگون، برای استعلام اطلاعات هویتی افراد را ارائه داده است. این مسئول همچنین گفته که در بخشنامه سازمان اداری و استخدامی کشور به دستگاه‌های اجرایی، این دستگاه‌ها موظف به انعقاد تفاهمنامه با سازمان ثبت احوال مبتنی بر دریافت خدمات استعلام هویت برخط شده‌اند و سازمان ثبت احوال کشور نیز موظف است نسبت به در اختیار قرار دادن خدمات الکترونیکی کد ملی، شناسنامه و ارائه کد رهگیری پس از هر استعلام اقدام کند.

کرونایی که جان ندارد

چند وقتی است که کل دنیا درگیر سویه جدید اومیکرون شده و همه نگران بودند که این سویه جدید از مرزها عبور کرده و راهی شهر و دیار ما شود. عجیب هم نیست که بالاخره این ویروس به ایران هم رسید و تا الان هم تعدادی از هموطنان‌مان گرفتار آن شده‌اند اما خبر خوب این است که سرپرست مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی گفته موج هشتم کرونا کنترل شده و موارد ابتلای شدید و مرگ‌ومیر سویه‌های جدید اومیکرون در کشور کاهش داشته است. در واقع با کنترل مرزها و رصد مسافران بیمار، اجرای دستورالعمل‌های بهداشتی در ناوگان هوایی و شهری، هم‌اکنون موارد ابتلای شدید و میزان بستری‌های ناشی از سویه‌های جدید اومیکرون در کشور کم بوده و تحت کنترل است. ضمن اینکه واکسن‌های ایرانی علیه کرونا مانند برکت، پاستوکووک و نورا هم به اندازه کافی و حتی زیاد در کشور وجود دارد و جای نگرانی نیست. با این همه وزارت بهداشت از مردم خواسته تا در رعایت اصول بهداشت فردی و اجتماعی مانند شست‌وشوی مرتب دست‌ها با آب و صابون یا مواد ضدعفونی کننده، استفاده از ماسک در فضای بسته و اماکن شلوغ و اجتماعات، مسئولان بهداشت و درمان را یاری و همراهی کنند تا همچنان در وضعیت کنترل و مطلوب کرونایی باقی بمانیم.

بوک مارک

عقاید یک دلقک

هانریش بل

وقتی می‌خواهم به‌تنهایی برای خودم چیزی در آشپزخانه بپزم. احساس از دست‌رفتگی می‌کنم. دست‌هایم از فرط تنهایی سست می‌شود و احتیاج به باز کردن در قوطی کنسرو و یا شکستن تخم‌مرغ در تابه مرا به مالیخولیای عمیقی می‌کشد. من نمی‌توانم عزب باشم.

دیالوگ

لئون

لوک بسون

وقتی یکی‌رو بکشی هیچی دیگه مثل قبل نیست. زندگیت برای همیشه عوض می‌شه. بقیه زندگیتو باید با یه چشم باز بخوابی.